

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/126/2016
Identifikačné číslo spisu:	1410211745
Dátum vydania rozhodnutia:	25.08.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Lubor Šebo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1410211745.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o maloletého: K. E., nar. X.X.XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, Bratislava, Vázovova 7/A, dieťa rodičov: matka - B. H., bytom G., a otec - M. E., bytom Y. - M., zastúpený JUDr. Michalom Ellingerom, advokátom so sídlom Wolkrova 41, 851 01 Bratislava, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, vedenej na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 25 P 208/2010, o dovolaní otca proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 28. októbra 2014 sp. zn. 11 CoP 213/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava IV (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 6. marca 2014 č. k. 25 P 208/2010-892, určil otcovi vyživovaciu povinnosť na maloletého K. v sume 100 € mesačne od 1. októbra 2010 do 31. augusta 2013 a vo výške 200 € mesačne od 1. septembra 2013, ktoré výživné je otec povinný platiť k rukám matky maloletého, vždy do 15-teho dňa v mesiaci. Zročné výživné za obdobie od 1. októbra 2010 do 13. februára 2014 vo výške 505 € je povinný otec zaplatiť k rukám matky maloletého do 31. mája 2014. Do zročného výživného započítal súd prvej inštancie otcovi sumu 3 995 €. Určil, že zastupovať a spravovať majetok maloletého bude matka. Upravil styk otca s maloletým K. každý páry kalendárny týždeň v sobotu v čase od 9.00 hod. do 12. hod. a v nedeľu v čase od 9.00 hod. do 16.00 hod. s tým, že otec maloletého prevezme a po ukončení styku vráti na tom istom mieste a matka je povinná maloletého k styku riadne pripraviť. Vo zvyšku súd návrh matky zamietol. O trovách konania súd prvej inštancie uviedol, že rozhodne samostatným uznesením.

2. Na odvolanie otca a matky potvrdil Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 28. októbra 2014 sp. zn. 11 CoP 213/2014 rozsudok súdu prvej inštancie v časti určenia výživného a v časti zročného výživného ho zrušil. V časti úpravy styku rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým každý páry týždeň v nedeľu od 9.00 hod. do 16.00 hod. za prítomnosti matky.

3. Otec podal dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu v časti výroku o určení výšky výživného a úprave styku s maloletým. Navrhol, aby dovolací súd upravil styk maloletého s otcom nasledovne: „Otec je oprávnený sa stýkať s maloletým a to každý párny víkend v mesiaci a to v sobotu od 10:00 hod. do 17:00 hod. a v nedeľu od 10:00 hod. do 17:00 hod. a to bez prítomnosti matky. (Nakoľko matka ruší rozhovory medzi otcom a synom).“ Ďalej otec navrhol, aby súd určil výživné vo výške 150 € splatné vždy do 15-teho dňa v mesiaci. Uplatnil si aj náhradu trov právneho zastúpenia. Namietal, že rozhodnutie odvolacieho súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

4. Matka vo vyjadrení k dovolaniu otca navrhla, aby dovolací súd dovolanie otca ako neprípustné odmietol.

5. Na konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, ktoré sa od 1. júla 2016 prejednávajú a rozhodujú podľa Civilného mimosporového poriadku, zákona č. 161/2015 Z.z., (ďalej len „C.m.p.“), sa v zmysle ustanovenia § 2 ods. 1 C.m.p. použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa prechodného ustanovenia § 395 ods. 1 C.m.p., ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 395 ods. 2 C.m.p. (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

7. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, zákona č. 160/2015 Z.z. (ďalej len „C.s.p.“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá C.s.p. (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania, zastúpený advokátom, bez nariadenia dovolacieho pojednávania preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie otca je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ C.s.p.).

9. Vzhľadom na to, že dovolanie bolo podané 21. januára 2015, t. j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku (v časovej verzii účinnej do 31.12.2015), najvyšší súd postupoval v zmysle uvedeného prechodného ustanovenia § 470 ods. 2 C.s.p. a procesnú prípustnosť podaného dovolania posudzoval v zmysle § 236, § 237 ods. 1 a § 238 O.s.p. Dovoľaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

10. Tento mimoriadny opravný prostriedok je prípustný proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu v prípadoch uvedených v ustanovení § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p. a proti rozsudku odvolacieho súdu v prípadoch uvedených v ustanovení § 238 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 O.s.p. Podľa štvrtého odseku § 238 O.s.p. však dovolanie nie je prípustné vo veciach upravených Zákonom o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov okrem rozsudku o obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu, o priznaní rodičovských práv a povinností maloletému rodičovi dieťaťa, o určení rodičovstva, o zapretí rodičovstva alebo o osvojení.

11. V danom prípade dovolanie smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým sa rozhodlo vo veci upravenej Zákonom o rodine (výživné a úprava styku), pričom nejde o rozsudok o obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu, o priznaní rodičovských práv a povinností maloletému rodičovi dieťaťa, o určení rodičovstva, o zapretí rodičovstva alebo o osvojení. Napadnutý rozsudok teda nevykazuje znaky rozsudku, proti ktorému je dovolanie prípustné, ale znaky rozsudku, pri ktorom je prípustnosť dovolania výslovne vylúčená (§ 238 ods. 4 O.s.p.).

12. Ako je zrejmé z dovolaní napadnutých výrokov rozhodnutia odvolacieho súdu (v časti výživného a úpravy styku s maloletým), predmetom súdneho konania a rozhodnutia bola úprava styku s maloletým dieťaťom v zmysle ustanovenia § 36 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, môže súd aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti.

13. Tento predmet konania nemožno podriaďovať pod výnimku z neprípustnosti dovolania spočívajúcu v pozastavení výkonu rodičovských práv a povinností, ani v určení rodičovstva, ani v zapretí rodičovstva a napokon ani v osvojení. Bolo by ho možné subsumovať iba pod výnimku z neprípustnosti dovolania spočívajúcu v obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností za predpokladu, že by súd zakázal styk rodiča s dieťaťom, lebo obmedzenie, prípadne zákaz styku rodiča s dieťaťom je špecifickou formou obmedzenia rodičovských práv. V zmysle ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky však samotnú úpravu styku rodičov s dieťaťom z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 238 ods. 4 O.s.p. nemožno považovať za obmedzenie alebo pozbavenie rodičovských práv a povinností (R 55/1996), takže dovolanie proti takémuto rozsudku nie je prípustné. Výnimku z neprípustnosti dovolania napokon nemožno vidieť ani v tvrdení, že dovolaním napadnutým rozsudkom bolo rozhodnuté o priznaní rodičovských práv a povinností. Pokiaľ právna úprava vyníma z neprípustnosti dovolania veci týkajúce sa priznania rodičovských práv a povinností, ide jednoznačne o priznanie rodičovských práv a povinností maloletému rodičovi dieťaťa. Spôsobilým predmetom dovolacieho konania je len také rozhodnutie, resp. rozsudok, ktorý je vydaný v osobitnom konaní vo veci starostlivosti súdu o maloletých v zmysle ustanovenia § 176 a nasl. O.s.p., a ktorého predmetom bolo priznanie rodičovských práv a povinností takémuto (maloletému) rodičovi dieťaťa (staršiemu ako 16 rokov) v určitom konkrétne vymedzenom rozsahu vo vzťahu k osobnej starostlivosti o dieťa. I keď úprava styku rodiča s maloletým dieťaťom je jednou zložkou rodičovských práv a povinností vo vzťahu osobnej starostlivosti o dieťa, z hľadiska prípustnosti dovolania (resp. z hľadiska výnimky z neprípustnosti dovolania podľa § 238 ods. 4 O.s.p.) má príslušnú relevanciu len ak sa týka maloletého rodiča. V prejednávanej veci o takýto prípad nejde, lebo obidvaja rodičia maloletého dieťaťa sú plnoletí (obdobne napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. októbra 2006 sp. zn. 1 Cdo 229/2006).

14. Vychádzajúc z uvedeného treba ustáliť, že dovolanie otca podľa ustanovenia § 238 O.s.p. nie je prípustné.

15. S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ukladajúce najvyššiemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namietala alebo nie), neobmedzil sa najvyšší súd len na skúmanie podmienok prípustnosti dovolania, ale sa zaoberal aj otázkou, či podané dovolanie nie je prípustné podľa § 237 ods. 1 O.s.p. Otec procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p. netvrdil a ich existencia ani nevyšla v dovolaní najavo.

16. Otec namietal nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce použil správny právny predpis, ale ho nesprávne interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vadách konania podľa § 237 ods. 1 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby boli tvrdenia otca o existencii tohto dovolacieho dôvodu opodstatnené (najvyšší súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p.

17. Vzhľadom na uvedené skutočnosti dovolací súd dospel k záveru, že prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 237 ods. 1 O.s.p., ani z ustanovenia § 238 O.s.p., dovolanie teda smeruje proti takému rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému nie je prípustné. Najvyšší súd preto dovolanie otca podľa § 447 písm. c/ C.s.p. ako procesne neprípustné odmietol.

18. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.).

19. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.